

Z toho pak plyne, že za událost nárok zakládající jest pokládati již faktickou nezhvěstnost osoby, od níž jest nárok na požitky odvozován, jakmile nezhvěstnost tomu, kdož nárok svůj na ní zakládá, stala se známou, a že od tohoto okamžiku jest čítati lhůtu k přihlášení nároku v §u 28, odst. 1. a 2. zákona č. 142 ex 1920 stanovenou.

Výkladu tomu svědčí i článek III. zákona ze dne 25. ledna 1922 č. 39 Sb. z. a n., který ukládá válečným poškozencům, jimž byl přiznán důchod z důvodu, že osoba, od které odvozují svůj nárok, je nezhvěstnou, povinnost, aby do určité doby prokázali, že učinili návrh na zahájení řízení o prohlášení oné osoby za mrtvou.

Z ustanovení toho je patrné, že zákonodárce nechtěl učiniti přiznání důchodu závislým ani na tom, aby dříve zahájeno bylo řízení k cíli prohlášení nezhvěstné osoby za mrtvou a že uznává fakt nezhvěstnosti uchazeči o důchod známé, za událost nárok zakládající.

(Nález Nejv. správ. soudu z 11. 10. 1926, č. 5898/26.)

K § 31 zákona č. 142/1920 Sb. z. a n. — Důchodce je povinen zemský úřad pro péči o válečné poškozence zpravit o případném zvýšení svého ročního příjmu, jehož výše je podle hlavy I. zákona č. 142/1920 rozhodna jak pro nárok na důchod, tak i pro výši důchodu, jest tedy právě takovou podmínkou, jakou má předpis § 31 cit. zákona na mysli; pouhé udání povolání důchodce nemůže údaj o výši ročního příjmu nahraditi, a to již proto ne, poněvadž z tohoto údaje na skutečnou výši ročního příjmu bezpečně vůbec souditi nelze. Jestliže stěžovatel povinnosti jemu v § 31 cit. zákona uložené nevyhověl, byl úřad oprávněn naříditi vrácení přeplatků už vzhledem k tomu, že důchodce ručí za škodu vzniklou opomenutím zmíněné oznamovací povinnosti.

(Nález Nejv. správ. soudu z 3. ledna 1927, č. 26791/26 a č. 26938/26. —

Srovnej též nález N. s. s. z 8. září 1926, č. 18283/26 v Soc. Revui, roč. 1926, str. 519.)

K §§ 13 a 20 zákona č. 142/1920 Sb. z. a n. — Zemský úřad pro péči o válečné poškozence nepřiznal vdově a sirotkům po zemřelém manželé a otci K. Š. důchod vdovský a sirotčí, ježto smrt válečného poškozence, nastavší 3. srpna 1924, nebyla v žádné souvislosti s jeho válečnou invaliditou. Min. soc. péče zamítlo odvolání vdovy do výměru zemského úřadu z těchto důvodů: K. Š., od něhož se nárok na důchod odvozuje, byl dne 4. září 1914 na pravém stehně šrapnelovým výstřelem tak poraněn, že byl cestou superabitrace z vojska propuštěn a u sociálně-lékařské prohlídky 65% válečným invalidou uznán. Dne 2. května 1924 byl, jedá na kole, pouliční drahou zachycen a shozen, a utrpěl při tom těžkou zlomeninu lebeční, na níž téhož dne zemřel. Nastala tedy smrt jeho z jiného důvodu nežli ze zranění utrpěného jako vojín, pročež nepřisluší jeho pozůstalým ve smyslu zákona ze dne 8. dubna 1919 č. 199 Sb. z. a n., pak z 20. února 1920 č. 142 Sb. z. a n. a z 25. ledna 1922 č. 39 Sb. z. a n. (§§ 1, 13 a 20) nárok na důchod.

Stížnosti, zastupující stanovisko, že nejenom srážka K. Š. s pouliční elektrickou drahou, nýbrž i jeho invalidita byla příčinou úrazu a následovavší smrti a že tedy jest tu příčinná souvislost mezi poraněním K. Š. ve válce způsobeným a jeho úmrtím, nedal Nejvyšší správní soud za pravdu a zamítl ji jako bezdůvodnou po této úvaze: Zákon č. 142/20 o požitcích válečných poškozenců vylučuje v §§ 13 a 20 nárok na důchod vdovský a sirotčí, jestliže bylo zjištěno, že smrt nastala z jiného důvodu, nežli jest označen v §u 1 lit. a) zákona č. 199/1919 Sb. z. a n., t. j. nastala-li smrt následkem poranění nebo nemoci získané nebo zhoršené ve vojenské službě válečné.

Nárok na důchod vdovský a sirotčí má tedy za předpoklad, že bezprostřední příčina smrti jest v přímé příčinné souvislosti s válečným poraněním nebo válečnou nemocí. Pouze nepřímá souvislost nezakládá nároku.

V tomto případě jest mimo spor, že bezprostřední příčinou smrti K. Š. byla těžká zlomenina lebeční, kterouž utrpěl tím, že byl, jedá na kole, vozem pouliční dráhy zachycen. Poranění jeho ve válce utrpěné, pokud se týče invalidita následkem toho nastalá, nebyla tedy příčinou jeho smrti, jinými slovy poranění, jež utrpěl následkem srážky a jež přivedilo jeho smrt, nebylo v přímé příčinné souvislosti s jeho válečným poraněním, pokud se týče s následky jeho.

(Nález Nejv. správ. soudu ze 14. ledna 1927, č. 421/1927. — Srovnej též nález N. s. s. z 13. října 1924, č. j. 17378/24 v Soc. Revui, reč. 1925, str. 137.)

K § 3, odst. 2. zákona č. 39/1922 Sb. z. a n. — Předpis tohoto ustanovení nečiní závislým započítání podílu válečného poškozenec z příjmu jeho rodičů nebo předků na tom, aby válečný poškozenec žil s rodiči, resp. předky k jeho výživě po zákonu povinnými ve společné domácnosti. Rovněž pak nelze vzhledem k jasnému a striktnímu znění tohoto odstavce mezi členy rodiny, k nimž při zjišťování kvoty mající se započítati do příjmu válečného poškozenec z příjmu jeho rodičů, resp. předků k jeho výživě po zákonu povinných má se hleděti, čítati též členy rodiny váleč. poškozenec, neboť zákonná povinnost přispívati k výživě jich stihá v první řadě váleč. poškozenec, z kteréhož důvodu také zákon podle počtu těchto členů připouští zvýšení jeho příjmové hranice pro nárok na důchod, nýbrž možno hleděti toliko k těm osobám, k jichž výživě přispívati jsou rodiče, resp. předci válečného poškozenec po zákonu v první řadě povinni, mezi něž ovšem nelze počítati členy domácnosti válečného poškozenec dotud, dokud po zákonu povinnost k jich výživě stihá výlučně válečného poškozenec. Že pak při stanovení podílu válečného poškozenec na příjmu jeho rodičů, resp. předků, nelze z počtu osob, na něž se příjem po smyslu odst. 3. § 2 zákona č. 39/1922 rozvrhuje, vyloučiti osoby, o jichž příjem se jedná, tedy rodiče, resp. předky válečného poškozenec, je vzhledem k tomu, co bylo již uvedeno, samozřejmé.

Zákon č. 142/1920 Sb. z. a n. jedná v § 2 o hranici příjmové válečného poškozenec pro jeho nárok na důchod, stanoví v odst. 2 zmíněného paragrafu, že do příjmu válečného poškozenec započítává se příjem všech osob, k jichž výživě válečný poškozenec podle zákona jest povinen přispívati a jež s ním bydlí ve společné domácnosti. Že by také ještě jiný činností válečného poškozenec nepodmíněný příjem se započítávati měl při zjišťování poškozenecova nároku na důchod a jeho výši, zákon v §u 2 a také ani v jiném nestanoví, nýbrž jedná v posl. odstavci §u 2 toliko o příjmu válečného poškozenec, plynoucím z jeho činností hospodářské samostatné a nesamostatné a nařizuje, že příjem z nesamostatné hospodářské činnosti má se započítávati jen polovicí. Zákon č. 142/1920 doznal částečně změny zákonem č. 39/1922 Sb. z. a n. Změnou tou postížen byl též zmíněný již předpis §u 2 a to v tom směru, že jednak zvýšena byla hranice příjmu pro nárok na důchod, jednak vsunuto bylo doň jako odstavce třetí ustanovení již dříve uvedené, že totiž do příjmu válečného poškozenec v případě, že má rodiče nebo předky, kteří dle zákona jsou povinni přispívati k jeho výživě, započítává se též onen díl příjmu rodičů nebo předků, jenž vypočten podle počtu členů rodiny by na něho připadl. Tímto předpisem doplňuje se sice ustanovení odst. 2 § 2 zákona o započítávání příjmu nepodmíněného činností válečného poškozenec při stanovení jeho nároku na důchod, nedoplňuje se však předpisem tím jako součástí tohoto odstavce, jež bylo by pak vykládati v souvislosti s ustanovením dřívějším, nýbrž jako samo-